

Werkafpraak “Verloskundige zorg buiten richtlijnen” definitief 3 april 2018

Inleiding:

Door de KNOV en NVOG zijn richtlijnen, protocollen, zorgpaden en de verloskundige indicatielijst opgesteld met als doel op basis van wetenschappelijk onderzoek optimale zorg te verlenen aan de zwangeren. Soms wijst een zwangere de aanbevolen zorg af.

Voor zorgverleners is het vaak lastig om hier mee om te gaan.

In de leidraad ‘Verloskundige zorg buiten richtlijnen’ worden handvatten gegeven hoe deze zwangere vrouwen te informeren en hoe dit te documenteren. Van belang hierbij is dat zorgverleners verplicht zijn zorg te verlenen, maar ook verplicht zijn de zwangeren te wijzen op de risico’s van de keuze(s) die zij maken.

Kernboodschappen uit de leidraad:

- Neem de wensen van de zwangere serieus en toon respect hiervoor.
- Breng de wensen en verschillen in visie samen met de zwangere duidelijk in kaart; onderzoek de reden van de afwijkende zorgvraag en ga na of zij over voldoende en juiste informatie beschikt.
- Zoek naar een acceptabele oplossing voor zwangere en zorgverlener. Bied de zwangere alternatieven aan.
- Probeer consensus te vinden zonder te oordelen.
- Betrek zo nodig andere verloskundige zorgverleners uit de 1e of 2e lijn, ga gezamenlijk het gesprek aan.
- Bespreek, indien het niet volgen van het geadviseerde beleid belangrijke consequenties heeft voor de zorgverlening, de casus met de zorgverleners die mogelijk durante partu bij de vrouw betrokken zullen zijn. Doe dit anoniem als toestemming van de zwangere ontbreekt.
- Documenteer zorgvuldig en betrek de zwangere (en haar partner) in uw documentatie: documenteer haar opvattingen en wensen, uw adviezen en tegemoetkomingen, alsmede persisterende discussiepunten.
- Zet ‘uw deur open’ en houd deze open: de zwangere blijft welkom in het geval van problemen of bij verandering van mening.
- U bent verantwoordelijk voor een zorgvuldige procedure en correcte wijze van handelen, niet voor de uiteindelijke uitkomst.
- In het geval u niet tot overeenstemming komt, bespreek dan een ‘vangnet’, zodat veiligheid voor zwangere en zorgverleners zo goed mogelijk geborgd zijn.
- Uiteindelijk beslist de zwangere nadat zij uw advies heeft gehoord.

De verwachting is dat er steeds meer vrouwen zullen zijn die zorg vragen die niet binnen onze adviezen/richtlijnen passen. Binnen het VSV Noord-Holland Noord is de afspraak dat elke verloskundige praktijk in overleg met de zwangere (en haar eventuele partner) een zorgplan opstelt. Hier kunnen de kernboodschappen uit de leidraad bij gebruikt worden. Indien er nog vragen zijn binnen de eerste lijn kan Laura van Beek om advies worden gevraagd. Wanneer er bij de zwangere sprake is van een medische indicatie dient de tweede lijn van de casus op de hoogte gebracht te worden. Contactpersonen vanuit de tweede lijn zijn Ellen van Duikeren (klinisch verloskundige) en Annelies Rep (gynaecoloog). Streven is dat de zwangere een gesprek krijgt in de tweede lijn om ook daar haar keuze te bespreken. Tevoren en nadien is een warme overdracht tussen de obstetrische professionals noodzakelijk. Om een eenduidig advies te kunnen geven is een gesprek waarbij zowel de zwangere (haar partner), de eerste lijn verloskundige en de gynaecoloog aanwezig zijn aan te bevelen.